

ност за тоталността на социалното време и пространство. Или пък да се представи в примитивизиран, деформиран и изопачен образ, детерминиран от своеобразието в интерпретативността на социално-историческата феноменология и процесивност на циганите. Доколкото това своеобразие е обусловено и стимулирано от характера и особеностите на пространствеността на ромската екзистенция, допълкова парцелирането на социалното пространство може да води до известна мозаичност в съдържателното, формалното и функционалното представяне и възпроизвеждане на „гласовете на времето“, отекващи в просторите на социалното пространство чрез конкретните събития, процеси, тенденции, идейни нагласи, масови мнения и др. под.

На тази основа става доста по-ясно и по-разбираемо, че може да съществува (и нерядко в практиката е точно така) известно разминаване на посоката, ритъма, мащаба и др. в уплътняването на социалното пространство като цяло от неговите проекции и резонанси в пределите на строго ромския му ареал. Тоест интензификацията на социално структурираното пространство в ромска и неромска среда да притежава и разкрива различаващи се, а дори и противоречащи и взаимоизключващи се измерения.

Екстензификацията и интензификацията при разширяването и уплътняването на социалното пространство и социалното време през призмата на ромската историчност (етникообщностна и персонална) може да обуславят три варианта на своето присъствие и проявление.

Първият е свързан със ситуации, при които даденото събитие може да притежава такива характеристики, които го разкриват като утвърждаващо и възпроизвеждащо вече налични и отдавна функциониращи същностни особености на социалната действителност, следователно и засягащи пространствеността на ромската среда. В такива случаи събитието не променя кардинално качествената определеност на социалното битие и социалното съзнание на субекта (в случая – на ромския, взет както на етникообщностно, така и на индивидуално ниво). То само потвърждава или разширява определени техни социални и етнокултурни основи и измерения. В ролята си на известен позитивен фактор, утвърждаващ определени и ва-